

ผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4
สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

Effect Learning Management According to Brahma Vihāra 4 for 3rd Year
Students English Language Teaching Program

¹ธนกฤต รชตะศิริกุล

Thanakit Ratchatasirakul

²พระวิทยา ขนชัยภูมิ

PharWitthaya Khonchaiyaphum

สถาบันพัฒนาพระวิทยากร, วัดสระเกศ

Institute of Trainer Monk Development, Wat Saket

¹Corresponding Author, Email: wittamcu1990@hotmail.com

Received December 2, 2022; Revised December 30, 2022; Accepted: December 31, 2022

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนิสิตชั้นปีที่ 3 ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จำนวน 15 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 และแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตหลังการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มีความพึงพอใจมากที่สุด

คำสำคัญ: ผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน; หลักพรหมวิหาร 4; สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

ABSTRACT

This research aims to 1) Compare academic achievement before and after Learning management according to Brahma Vihāra 4 for 3rd year Students English Language Teaching Program 2) To study the satisfaction of Learning management according to Brahma Vihāra 4 for 3rd year Students English Language Teaching Program The sample used in the research for 3rd year Students English Language Teaching Program who are studying in the first semester of the academic year 2022 Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University 15 people

The tools used in the research consisted of a learning management plan to Brahma Vihāra 4 Learning Management Achievement Test in Classroom to Brahma Vihāra 4 and Student satisfaction questionnaire after classroom learning management to Brahma Vihāra 4 The statistics used in the data analysis were mean, standard deviation (S.D), and t-test dependent.

The results showed that:

1. Achievement according to the plan Learning management according to Brahma Vihāra 4 for 3rd year Students English Language Teaching Program had a statistically significantly higher learning achievement after school than before at .05 level

2. 3rd year student in English Language Teaching Program, Faculty of Education, Mahachulalongkornrajavidyalaya University to Learning management according to Brahma Vihāra 4 had the highest satisfaction.

Keywords: effect Learning management according; Brahma Vihāra 4; English language teaching program

บทนำ

สังคมไทยในปัจจุบันซึ่งเป็นยุคแห่งการติดต่อสื่อสารในโลกออนไลน์ที่เกิดจากปัจจัยต่างๆ อันมีผลกระทบต่อสังคมไทย ได้แก่ สิ่งแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การเมือง และ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นตามวิวัฒนาการต่างๆ ที่เกิดขึ้นในช่วงปัจจุบัน อย่างก้าวกระโดด เป็นปัจจัยที่จะส่งผลกระทบต่อแรงผลักดันเป็นการส่งเสริมให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ในการบริหารจัดการในการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการเรียนในยุคปัจจุบัน ซึ่งในศตวรรษที่ 21 หลายประเทศให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนในชาติให้มีศักยภาพในการแข่งขันทั้งทางด้านเศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี ปัจจัยความสำเร็จที่สำคัญ คือ การพัฒนาศักยภาพของระบบการศึกษาเพื่อส่งเสริม นวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ เป็นตัวชี้วัดความสำเร็จของระบบเศรษฐกิจในศตวรรษที่ 21 ระบบ การศึกษา เช่น สิงคโปร์ เกาหลีใต้ ได้พัฒนาหลักสูตรการศึกษาที่เน้นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ที่ จำเป็นในศตวรรษที่ 21 เน้นให้ผู้เรียนมีทักษะการเรียนรู้และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสรรค์สร้าง นวัตกรรม และเพื่อส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน หลายประเทศจึงได้ปรับเปลี่ยนการ พัฒนาประเทศมาเน้นการพัฒนาคนในชาติของตน รวมถึงการปรับทิศทางการจัดการศึกษาที่เน้น กระบวนการเรียนรู้มากกว่าความรู้เพื่อส่งเสริมคนในชาติให้มีความคิดสร้างสรรค์ (บัวพิศ ภักดีวุฒิ, 2558) การจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการเรียนรู้สำคัญกว่าความรู้ สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้มีสมรรถนะ สำคัญต่อความสามารถด้านการคิด ความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ คิด สังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และการคิดเป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การสร้างองค์ความรู้หรือ สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจเกี่ยวกับตนเองและสังคมได้อย่างถูกต้องเหมาะสม นอกจากนี้แล้วยัง สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2544 ที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาการคิดเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะความคิดสร้างสรรค์เพราะ ความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะขั้นสูงสามารถช่วยให้มนุษย์มีความสุขสมบูรณ์มากขึ้นในทุกๆ ด้าน เนื่องจากความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยที่จำเป็นในการส่งเสริมความเจริญก้าวหน้าของประเทศ

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ถือเป็นการเตรียมความพร้อมที่ก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ในยุคที่ สังคมโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วจำเป็นต้องรับมือเพื่อการจัดการกิจกรรมเรียนรู้ในชั้น เรียนให้ทัน การเปลี่ยนแปลงในครั้งนี้ส่งผลให้ผู้นำของประเทศไทยได้ประกาศนโยบายการขับเคลื่อน ประเทศเป็นยุค “ไทยแลนด์ 4.0” ซึ่งนโยบายดังกล่าวส่งผลโดยตรงต่อการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับการ จัดการศึกษาของไทยที่จะต้องเปลี่ยนโฉมหน้าเพื่อรับมือและสอดคล้องกับนโยบายหลักของประเทศ เช่นเดียวกันด้วยจากโจทย์ปัญหาทางการศึกษาที่ท้าทายอันก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงวิธีการจัดการ เรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อการก้าวหน้าสู่ศตวรรษที่ 21 ในปัจจุบันจำเป็นที่จะต้องพัฒนาให้เยาวชนของ ประเทศเติบโตขึ้นมาด้วยการเป็นคนทั้งเก่ง ดี และมีความสุข ทั้งยังจะต้องสร้างให้เยาวชนไทย

สามารถยืนอยู่บนโลกแห่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้อย่างมีความสุขและปลอดภัย สามารถเป็นพลเมืองไทย พลเมืองอาเซียนตลอดจนเป็นพลเมืองโลกที่มีคุณภาพ ซึ่งวิธีในการจัดการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องตอบโจทย์ในการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ และ Active Learning น่าจะเป็นแนวทางในการจัดการเรียนรู้ที่สามารถตอบโจทย์แห่งการก้าวเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 โลกแห่งการเปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี (กมล โพธิเย็น, 2564) และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นการออกแบบการเรียนรู้ เพื่อส่งเสริมศักยภาพของผู้เรียนพัฒนาสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2551 ยึดหลักผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นแนวทางการเรียนรู้ต้องส่งเสริมผู้เรียนพัฒนาความสามารถของตนเอง ผู้สอนจึงต้องการออกแบบการเรียนรู้และการใช้สื่อการสอนที่หลากหลายเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพมาตรฐานการเรียนรู้หรือตัวชี้วัดสมรรถนะสำคัญของผู้เรียนปัญหาการเรียนการสอนในปัจจุบัน คือ ผู้สอนส่วนใหญ่สอนแบบบรรยายเนื้อหาตามหนังสือ ขาดเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ๆ ทำให้เด็กนักเรียนไม่กล้าแสดงความคิดเห็นหรือฝึกแก้ปัญหาในห้องเรียนและทำให้ไม่มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน เพราะไม่สามารถเข้าใจ เนื้อหาวิชาที่หลากหลาย และเนื้อหาสาระบางอย่างก็ไม่สามารถนำมาประยุกต์ในชีวิตประจำวัน ครูผู้สอนจึงต้องปรับเปลี่ยน รูปแบบ เทคนิค วิธีการเรียนการสอนใหม่ ให้ทันกับยุคสมัย และจัดกิจกรรมให้เด็กเกิดการพัฒนาทั้งความคิด ความถนัด ความสนใจของแต่ละคน ครูต้องสอนวิธีแสวงหาความรู้มากกว่าสอนตัวความรู้ สอนการคิดมากกว่าสอนให้ท่องจำ เน้นผู้เรียนมากกว่าเน้นเนื้อหาวิชา อันเป็นทักษะสำคัญของบุคคลในยุคศตวรรษที่ 21

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2551 มาตรา 24 การจัดกระบวนการเรียนรู้ในสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการดังต่อไปนี้ จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ฝึกทักษะกระบวนการคิด การจัดการการเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา การจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงาม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา การส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้ รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกัน จากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่างๆ และจัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลา ทุกสถานที่ มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ กล่าวคือ การจัดกระบวนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการนำไปใช้ในชีวิตจริงสามารถนำไปปฏิบัติและประยุกต์ใช้ได้ เป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม

ในการปฏิบัติจริง ได้พัฒนากระบวนการคิด วิเคราะห์ ศึกษาค้นคว้า ทดลอง และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตามความถนัด ความสนใจด้วยกระบวนการและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย ทั้งในและนอกห้องเรียนสามารถนำความรู้และประสบการณ์ไปพัฒนาคุณภาพชีวิตของตน สังคม ดังนั้นการจัดกิจกรรมในชั้นเรียนจึงต้องเน้นกระบวนการเรียนรู้ ดังนี้ 1) เป็นการเรียนรู้ที่เน้นพัฒนาเสริมสร้างทักษะที่จำเป็นให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน 2) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนโดยลงมือกระทำมากกว่าที่นั่งฟังเพียงอย่างเดียว 3) ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม 4) ผู้เรียนได้พัฒนาการคิดระดับสูงในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินผลรวมทั้งการแสดงความคิดเห็นได้อย่างรวดเร็ว เพราะว่า การจัดการเรียนรู้ไม่ใช่เป็นเพียงการถ่ายทอดเนื้อหาวิชา โดยใช้วิธีการบอกให้จดจำและนำไปท่องจำเพื่อการสอบเท่านั้น แต่การจัดการเรียนรู้เป็นศาสตร์อย่างหนึ่งซึ่งมีความหมายที่ลึกซึ้งกว่านั้น กล่าวคือ วิธีการใดก็ตามที่ผู้สอนนำมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ โดยดยอาศัยประสบการณ์และปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม (วิชัย ประสิทธิวุฒิเวชช์. 2542)

การรู้จักผู้เรียนถือเป็นสิ่งแรกที่คุณสอนต้องสามารถวิเคราะห์ศักยภาพผู้เรียนได้ว่าเป็นอย่างไร มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างไรมากน้อยเพียงใด ดังนี้ กลุ่มสติปัญญาอ่อนช้า/เรียนรู้ช้า กลุ่มนี้สามารถเรียนรู้ได้ต่อเมื่อได้รับการช่วยเหลือหรือสอนจากครูอย่างค่อยเป็นค่อยไป จึงจะเรียนรู้สำเร็จ เป้าหมายการเรียนรู้เพียงช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่ต้องเป็นภาระแก่ผู้อื่นในการดำรงชีวิต กลุ่มสติปัญญาปานกลาง กลุ่มนี้มีความสามารถในการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง แต่ต้องได้รับคำชี้แนะ รูปแบบวิธีการ จากครูผู้สอน ภายใต้การให้กำลังใจการเรียนรู้จึงจะประสบผลสำเร็จ ความต้องการเรียนรู้เพื่อประยุกต์ใช้องค์ความรู้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองและเอื้อแก่ผู้อื่นรอบข้างได้ และกลุ่มสติปัญญาสูง กลุ่มนี้เป็นความหวังของสังคมประเทศชาติในการช่วยให้เกิดความเจริญก้าวหน้าทางวิชาการและวิชาชีพในอนาคต กลุ่มนี้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้ด้วยตนเองโดยต่อยอดจากการเรียนรู้จากครู แต่ต้องการความเป็นอิสระในการเรียนรู้ การใช้ความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ จินตนาการ ฉะนั้นจึงต้องการโอกาสและการให้ความสะดวกในการเรียนรู้อย่างหลากหลายรูปแบบไม่มีขีดจำกัด กลุ่มนี้มีเป้าหมายการเรียนรู้ที่ทำให้เกิดประโยชน์กับตนเองแล้ว ยังเพื่อผู้อื่นประเทศชาติตลอดจนสิ่งแวดล้อม ใช้องค์ความรู้เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม เป็นความหวังของทุกสังคม ซึ่งหากการวางแผนและเตรียมจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนต้องมีความรู้ความสามารถในการวางแผนการจัดการเรียนรู้และวิธีการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้เหมาะสมกับกลุ่มผู้เรียนกล่าวคือเป็นการสร้างองค์ความรู้ (Trans Formational Approach) หรือ (Constructionist) โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านสื่อ (Media) นวัตกรรม(Innovation) และเทคโนโลยี (Technology) การเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกของครูผ่านสื่อและนวัตกรรม เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและมีส่วนร่วมมากขึ้นโดยเฉพาะผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงเพื่อเป็นที่พึงของสังคมให้มีโอกาสเรียนรู้เต็มศักยภาพ โดยรูปแบบที่พัฒนานั้น การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่สังคม 4.0

ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ตามหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งประกอบด้วย 1) เมตตา คือความรักใคร่ ความปรารถนาจะให้ผู้อื่นเป็นสุข 2) กรุณา คือความสงสารคิดจะช่วยเขาพ้นทุกข์ 3) มุทิตา คือ ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีประสบความสำเร็จต่างๆ และ 4) อุเบกขา คือการวางเฉยหรือทำตัวเป็นกลาง ไม่เข้าเต็มในความผิดพลาดหรือข้อบกพร่องของผู้อื่น ซึ่งในกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่จะส่งผลในการพัฒนานักเรียนให้บรรลุตามเจตนารมณ์ของการจัดการเรียนรู้ตามหลักพรหมวิหาร 4 ซึ่งเป็นเสมือนพรหมหรือธรรมเครื่องเป็นอยู่ของพรหมหรือผู้ใหญ่ที่เสมือนนรมโพธิธัมมไทย ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายอย่างแท้จริง (เกรียงไกร จันทะแจ่ม, 2559) และพระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร จิตตวณฺโณ), 2547) ได้กล่าวถึงพรหมวิหาร ๔ ในหนังสือการพัฒนาจิต สรุปความได้ว่า พรหมวิหาร 4 เป็นธรรมสำหรับมนุษยผู้มีจิตใจประเสริฐทุกคน เป็นธรรมสำหรับผู้ใหญ่ เป็นธรรมสำหรับบิดามารดา เป็นธรรมสำหรับพระพรหม เป็นสัญลักษณ์ของพระพุทธศาสนา และเป็นกรรมฐาน การเจริญหรือการบำเพ็ญพรหมวิหาร 4 แม้ในกรณีที่ผู้ปฏิบัติไม่อาจบรรลุถึงขั้นอัปนาสมาธิหรือขั้นฌาน ก็สามารถนำความสุข ความสงบมาให้แก่ผู้บำเพ็ญได้มาก รวมทั้งทำสังคัมส่วนรวมให้สงบสุขด้วย

จากความสำคัญและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ เพื่อให้หนีตเกิดความรู้ ทักษะ กระบวนการ และการนำความรู้ไปประยุกต์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อื่นๆในชั้นเรียน ทั้งนี้การเรียนรู้ที่แท้จริงเกิดขึ้นเมื่อผู้เรียนมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการเรียนรู้นั้นอย่างจริงจัง (actively involved) คือกระบวนการเรียนการสอนที่หนีตได้ฝึกทำและคิดวิเคราะห์สังเคราะห์ เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและส่งเสริมศักยภาพของตนเองต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

- 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ
- 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 ซึ่งมีประชากรนิสิต จำนวน 15 รูป/คน ที่กำลังเรียนอยู่ในรายวิชาการจัดการในชั้นเรียน หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้วิชาการจัดการเรียนรู้อื่นๆในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้วิจัยดำเนินการสร้าง ดังนี้ (1) ศึกษา

เกี่ยวกับเอกสาร มกอ.3 รายวิชาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 (2) ศึกษาเกี่ยวกับเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและลักษณะการสร้างกิจกรรมการเรียนรู้ (3) ออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน (4) ตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 หลังจากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องในด้านเนื้อหา (5) ทำการตรวจสอบและวิเคราะห์คุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มาปรับปรุงและแก้ไขให้ถูกต้องตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ (6) สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยเน้นให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้ และกิจกรรมการเรียนการสอน และ (7) จัดพิมพ์เล่มสำเร็จรูปและนำไปใช้กับกลุ่มประชากร 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ (1) ศึกษาเกี่ยวกับวิธีการสร้างแบบทดสอบการเขียนข้อสอบจากหนังสือเทคนิค การวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ และเอกสารการวิจัยที่เกี่ยวข้อง (2) ศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาและผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ในชั้นเรียนที่คาดหวังจากคำอธิบายรายวิชาของวิชาการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน (3) สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ ปรนัยชนิด 4 ตัวเลือก เป็นจำนวน 40 ข้อ (4) จากนั้นนำเครื่องมือที่ได้ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพความตรงด้านเนื้อหา (content validity) ของข้อกระทงคำถามแล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (the Index of Item-objective congruence: IOC) โดยเลือกที่มีค่าความตรงด้านเนื้อหาระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 (5) วิเคราะห์คุณภาพและประสิทธิภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ปรับปรุงและแก้ไข (6) นำไปใช้ในการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังกิจกรรมการเรียนรู้กับกลุ่มประชากร 3) แบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตหลังการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ผู้วิจัยดำเนินการดังนี้ (1) ศึกษาเกี่ยวกับแนวคิดหลักการสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจจากหนังสือและเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบสอบถาม (2) นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาเป็นโครงสร้างแบบสอบถามความพึงพอใจตามเนื้อหาที่กำหนดมาให้ (3) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตตามโครงสร้างและความหมายที่ได้กำหนดเป็นแบบไว้ (4) ตรวจสอบคุณภาพแบบสอบถามความพึงพอใจ โดยนำแบบสอบถามความพึงพอใจที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ตรวจสอบคุณภาพ และนำคะแนนที่ได้มาหาค่า IOC (5) นำแบบสอบถามที่แก้ไขสมบูรณ์แล้วไปสอบถามความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นกลุ่มประชากร

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือประกอบด้วยเครื่องมือ 3 ลักษณะ ดังต่อไปนี้ 1) การตรวจสอบคุณภาพแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ การทดลองแบบกลุ่มตัวอย่างโดยการนำแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้ทรงคุณวุฒิแล้วนำมาทำการปรับปรุงเรียบร้อยแล้ว ไปทดลองใช้กับนิสิตกลุ่มประชากรคือนิสิตที่กำลังศึกษาอยู่ ชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหา

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2565 ภาคเรียนที่ 1 ซึ่งมีประชากรนิสิต จำนวน 15 รูป/คน โดยให้นิสิตได้ลงมือทำกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยใช้ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2565 2) การตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมตามแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ (1) นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์เสนอผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน เพื่อให้ตรวจสอบความตรงของเนื้อหาการเรียนรู้สอดคล้องตามจุดประสงค์ และคำจำกัดความของศัพท์ที่ใช้ในการวิจัยที่สอดคล้องกับคำถาม (2) นำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าความสอดคล้องโดยเลือกข้อสอบที่อยู่ในเกณฑ์มีความเที่ยงตรงของเนื้อหา ที่มีค่า IOC ตั้งแต่ .50 ขึ้นไปแล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญอีกครั้ง (3) นำผลสอบมาวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบโดยนำแบบทดสอบที่ตรวจแล้วมาให้คะแนน โดยข้อที่ถูกให้ 1 คะแนน และข้อที่ผิดให้ 0 คะแนน เมื่อตรวจสอบและรวมคะแนน แล้วนำคะแนนมาหาค่าความยาก (P) อยู่ที่ .40-.60 และค่าอำนาจจำแนก (r) อยู่ที่ .25-.49 (4) จัดพิมพ์แบบทดสอบฉบับสมบูรณ์จำนวน 40 ข้อ (5) นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ จำนวน 40 ข้อ ไปใช้ในการวิจัยวัดผลสัมฤทธิ์การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ของนิสิตที่เป็นกลุ่มประชากร 3) การตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตหลังจากเรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพ ดังนี้ (1) สร้างแบบสอบถามความพึงพอใจของนิสิตตามโครงสร้างและประเด็นที่กำหนดไว้ (2) นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา ผู้เชี่ยวชาญด้านกิจกรรมการเรียนรู้ ตรวจสอบคุณภาพ พิจารณาการใช้ภาษาถูกต้องชัดเจน ไม่คลุมเครือ และจำนวนข้อของแบบสอบถามเหมาะสมเพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC ที่มีค่าตั้งแต่ .50 ขึ้นไป (3) เมื่อปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปใช้กับนิสิตกลุ่มประชากร จำนวน 15 ฉบับ หลังจากนั้นนำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สรุปผลและเขียนรายงานฉบับสมบูรณ์

ผลการศึกษา

ผลการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ แสดงในตารางที่ 1-2 ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ก่อนและหลังการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ผู้วิจัยได้นำผลคะแนนทดสอบก่อนเรียน หลังเรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอน

ภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย โดยใช้สูตร t-Test Dependent ดังปรากฏในตารางที่ 1 ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนและคะแนนทดสอบหลังการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

กลุ่มทดลอง	N	\bar{x}	S.D	t	p
ก่อนเรียน	15	28.72	1.10	29.07	0.00
หลังเรียน	15	37.07	1.54		

จากตารางที่ 1 พบว่า คะแนนทดสอบก่อนและคะแนนทดสอบหลังการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ (\bar{x} =37.07, S.D.=1.54) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (\bar{x} =28.72, S.D.=1.10)

2. ศึกษาความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตารางที่ 2 วิเคราะห์ความพึงพอใจของนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ดังนี้

ความพึงพอใจ	เฉลี่ย (\bar{x})	(S.D.)	แปลผล	ลำดับ
1. ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้	4.57	0.57	มากที่สุด	4
2. ด้านเนื้อหา	4.63	0.48	มากที่สุด	2
3. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.61	0.48	มากที่สุด	3
4. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.53	0.58	มากที่สุด	5
5. ด้านการวัดผลประเมินผล	4.65	0.54	มากที่สุด	1
รวมทุกด้าน	4.62	0.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 2 ความพึงพอใจต่อการเรียนการสอนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.62,

S.D.=0.54) โดยแบ่งเป็นรายด้าน ดังนี้ ด้านวัตถุประสงค์การเรียนรู้ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.57, S.D.=0.57) ด้านเนื้อหาภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} = 4.61, S.D.=0.48) ด้านสื่อการเรียนการสอนภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.53, S.D.=0.58) และด้านการวัดและประเมินผลภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด (\bar{x} =4.65, S.D.=0.54)

อภิปรายผลการวิจัย

1. นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนอยู่ที่ (\bar{x} =37.07, S.D.=1.54) สูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน (\bar{x} =28.72, S.D.=1.10) แสดงว่าหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนโดยใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น ทั้งนี้เป็นเพราะว่า กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 ทำให้นิสิตมีแรงจูงใจในการเรียน มีวิธีการค้นหาคำตอบด้วยตนเอง ลงมือปฏิบัติและค้นคว้าด้วยตนเอง รวมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน จึงทำให้นิสิตมีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้นสอดคล้องกับ (ณปภา บุญศักดิ์, 2552) กล่าวว่า รูปแบบการจัดการเรียนรู้ จำแนกตามวิธีการจัดการเรียนรู้ได้ 3 รูปแบบ ดังนี้ 1) การถ่ายทอดความรู้ (Transmission Approach) เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้กันมานาน เป้าหมายเพื่อสืบทอดความรู้ อารยะธรรม วัฒนธรรม ประเพณี ทักษะฝีมือ เพื่อให้คงอยู่ต่อไป ประกอบกับต้องการกำลังคนในระบบอุตสาหกรรมจึงเน้นความเก่ง คนเก่ง การถ่ายทอดใช้รูปแบบวิธีสอน (Teaching) การฝึกฝน (Train) การกล่อมเกล่าให้เกิดศรัทธาและเชื่อฟัง (Tame) ครูจะเป็นศูนย์กลางการจัดการเรียนรู้ (Teacher Centered Development) สำนักไหน โรงเรียนไหน หรือครูคนไหนเก่ง นักเรียนจะหลังไหลไปเรียน เกิดการแข่งขันการเข้าเรียนในโรงเรียนดัง เป็นค่านิยมของสังคมมานาน 2) การสร้างองค์ความรู้ (Transformational Approach) หรือ (Constructionist) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่คาดหวังว่าจะยกระดับศักยภาพของประชาชนให้พึ่งพาตนเองได้ หลังจากที่พึ่งพาผู้อื่นโดยเฉพาะเจ้าของกิจการ รัฐบาล ฯลฯ มานาน จนเกิดปัญหาความเหลื่อมล้ำและความยากจน การว่างงาน เกิดปัญหาสุขภาพ ฯลฯ โดยพยายามจะให้ผู้เรียนลดการเรียนรู้ที่ต้องพึ่งพาครู โรงเรียน หรือสถาบัน ไปสู่การพึ่งพาตนเองในการแสวงหาความรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านสื่อ(Media) นวัตกรรม(Innovation) และเทคโนโลยี(Technology) การเรียนรู้จะเน้นการเรียนรู้ด้วยตัวผู้เรียนเอง ภายใต้การอำนวยความสะดวกของครูผ่านสื่อและนวัตกรรม แต่อำนาจการจัดการยังเป็นอำนาจของครู แต่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีบทบาทและส่วนร่วมมากขึ้น และ 3) การพัฒนาองค์ความรู้ใหม่สู่ปัญญาภิวัตน์ด้วยการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย (Transactional Approach) ผลการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัล

ทำให้เกิด การเปลี่ยนแปลงความสัมพันธ์และวิถีชีวิตในศตวรรษที่ 21 เป็นอย่างยิ่งและรวดเร็ว ศักยภาพของประชาชนต้องได้รับการพัฒนาทักษะและวิถีการดำเนินชีวิตใหม่ ในสังคมแห่งชีวคุณธรรม (Bio-Ethic) การศึกษาถึงเวลาต้องปรับเปลี่ยน มุมมอง วิธีคิด รูปแบบการให้การศึกษาแนวใหม่ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนสู่ขีดจำกัดของแต่ละบุคคล โดยเฉพาะผู้เรียนที่มีศักยภาพสูงเพื่อเป็นที่พึงของสังคมให้มีโอกาสเรียนรู้เต็มศักยภาพ โดยรูปแบบที่พัฒนาเน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีสู่สังคม 4.0 เมื่อนำไปประยุกต์ใช้กลับหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ทำให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อนิสิตร่วมกัน ทำให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหาลึกซึ้ง ครูผู้สอนจะมีบทบาทในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดแนวความคิดในการตั้งคำถาม และมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ จึงทำให้เกิดความสนใจในการเรียน เนื่องจากการจัดกิจกรรมตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ประกอบด้วย เมตตา เกิดความรักใคร่สามัคคีกัน มีจิตไม่ตรีต่อกัน และแบ่งปันความรู้กันทั่วหน้า กรุณา มีกระบวนการคิดช่วยให้ผู้อื่นเกิดกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน การทำงานเป็นกลุ่ม เพื่อนช่วยเพื่อน มุทิตา ความยินดีต่อผู้อื่นเมื่อได้รับรางวัล แสดงความรักต่อกัน และมีความเจริญงอกงามยิ่งขึ้น และอุเบกขา ความวางใจเป็นกลาง พิจารณาเห็นด้วยปัญญา ชี้นำแนวทางให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ รู้หน้าที่ของตน โดยกระบวนการเรียนรู้ตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 จึงส่งผลต่อกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนทำให้เกิดความสนใจในการเรียน การทำกิจกรรมในห้องเรียน และมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังที่ (พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช), 2543) ให้ความหมายไว้ว่า ความเมตตา ความจริงใจ ความรัก ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ไม่มีเล่ห์เหลี่ยม ดูได้จากสีหน้าที่บ่งบอกคือ ยิ้มแย้มแจ่มใส และดูจากการกระทำที่มุ่งหวังให้ผู้อื่นมีดียิ่งๆ ขึ้นไป กรุณา ความสงสาร ความเห็นอกเห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ร่วมโลก ยามเห็นผู้อื่นมีความลำบากก็ทนอยู่ไม่ได้ ต้องแสดงออกมาด้วยการเข้าช่วยเหลือจุนจูน ด้วยความเต็มใจเสมอในทำนองสุขก็สุขด้วยนั้นเทียว มุทิตา ความชื่นชมยินดีในความสำเร็จสมหวังของผู้อื่น ไม่แสดงความอิจฉาริษยา ด้วยการทนดูทนเห็นคนที่เขาดีกว่าตัวไม่ได้ ดูได้จากการไปแสดงไมตรีจิตต่อบุคคลอื่น หรือชื่นชมต่อความสำเร็จของผู้อื่นโดยไม่ต้องบังคับใจ และอุเบกขา ความวางเฉยในเมื่อไม่อาจจะช่วยเหลือเขาได้ไม่ทับถมซ้ำเติม และเมื่อผู้อื่นผิดพลาดหรือได้รับความวิบัติ ไม่แสดงอาการสมน้ำหน้าเมื่อเขาพลาดสอดคล้องกับแนวคิดของ พิศาล หวังพานิช กล่าวถึงการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่าสามารถวัดผลได้ แบบตามความมุ่งหมาย และลักษณะวิชาที่สอนดังนี้ 1) การวัดผลด้านการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถในการปฏิบัติหรือทักษะของผู้เรียน โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปแบบของการกระทำจริงเป็นผลงาน เช่น ข้อสอบภาคปฏิบัติ (Performance Test) 2) การวัดผลด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถที่เกี่ยวกับเนื้อหา อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆ สามารถวัดผลได้โดยใช้ “ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Achievement Test)” ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทำการ

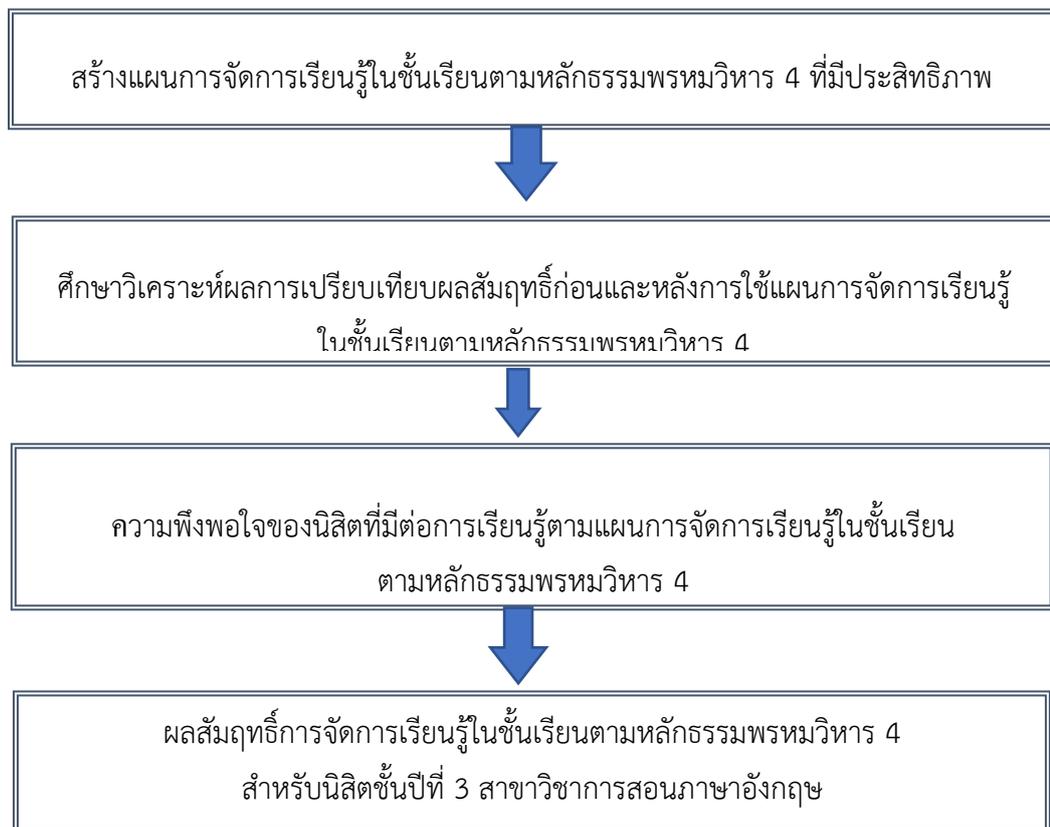
วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นการวัดผลด้านเนื้อหาเรื่องการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน โดยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบทดสอบวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ ความรู้ ความคิด ความเข้าใจ และการนำไปใช้สอดคล้องกับงานวิจัยของ (ชัยญาติ โพนสิงห์, 2561) ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครูโรงเรียนเทศบาล 4 (ฉลองรัตน) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ครูจะต้องมีเมตตาคือความรักปรารถนาดีอยากให้เขามีความสุข มีกรุณา หมายถึงความสงสาร คิดจะช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ หมายถึง พฤติกรรม หวังดีเมื่อมีผู้อื่นได้รับความทุกข์ร้อน ตกทุกข์ได้ยาก ก็รู้สึกสงสาร ห่วงใจไปตามเมื่อเห็นเขามีความทุกข์ มุทิตาหมายถึง ความรู้สึกชื่นชม เบิกบานใจและพลอยยินดีเมื่อบุคคลอื่นประสบผลสำเร็จด้วยความจริงใจ หลักอุเบกขา หมายถึง การวางท่าทีของจิตใจให้เป็นกลางต่อเหตุการณ์ต่างๆ เป็นคุณธรรมที่ทำให้ลดอคติ 4 คือ รัก ชัง หลง และกลัว และงานวิจัยของ (ลลิตา ธงภักดี, 2561) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ พบว่า ความสามารถในการออกแบบการจัดการเรียนรู้และ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือของครูผู้สอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และผลการเรียนรู้ของนักเรียนจากการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนเพิ่มขึ้น คะแนนทักษะการทำงานร่วมกันหลังเรียนเพิ่มขึ้น และความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ (Huang-Yao Hong, Yu-Hui Chang and Chin SingChai, 2014) ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้เชิงสร้างสรรค์โดยการสร้างความรู้ พบว่า นักเรียนมีการพัฒนาทางด้านความสามารถทางการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น โดยการทำกิจกรรมภาระงานร่วมกัน และพบว่าบรรยากาศสภาพแวดล้อมการเรียนรู้ที่ดีจะช่วยส่งเสริมความสร้างสรรค์ทางการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น

2. นิสิตชั้นปีที่ 3 สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มีความพึงพอใจ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x}=4.62$, S.D.=0.54) ทั้งนี้เป็นเพราะว่าการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักพรหมวิหาร 4 มุ่งเน้นให้นิสิตสามารถสร้างความสัมพันธ์กับความรู้ใหม่ที่ได้มาจากการค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม กิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นิสิตเกิดความสนุกสนานในการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล การลงมือปฏิบัติ และการจัดระบบข้อมูลที่มีความชัดเจน ซึ่งทักษะกระบวนการกลุ่มเป็นทักษะที่เกี่ยวกับวิถีดำเนินการต่างๆ ซึ่งอาจเป็นกระบวนการทางสติปัญญา เช่น กระบวนการสืบสวน แสวงหา ความรู้หรือกระบวนการคิดต่างๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์การอุปนัย การนิรนัย การใช้เหตุผล การสืบสอบ การคิดริเริ่มสร้างสรรค์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ เป็นต้น หรืออาจเป็นกระบวนการทาง สังคม เช่น กระบวนการทำงานร่วมกัน เป็นต้น ปัจจุบันการศึกษาให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาก เพราะถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการดำรงชีวิต รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาผู้เรียนใน

ด้านทักษะกระบวนการทางสังคมได้แก่ รูปแบบการเรียนการสอน กระบวนการสืบสอบและแสวงหาความรู้เป็น กลุ่ม (Group Investigation Instructional Model) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ (Ronald A. Beghetto and James C. Kaufman, 2014) ได้ศึกษาเรื่อง บริบทห้องเรียนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ พบว่า บรรยากาศหรือสิ่งแวดล้อมในห้องเรียนส่งผลกระทบต่อการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ซึ่งต้องใช้เวลาในการที่จะพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ดังนั้นจึงจำเป็นที่ครูจะต้องส่งเสริมสภาพบรรยากาศในห้องเรียนเพื่อให้นักเรียนสามารถพัฒนาศักยภาพความคิดสร้างสรรค์อย่างเต็มที่

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

การเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จะต้องมีความสอดคล้องกับนิสิตวิชาชีพรู วัตถุประสงค์การจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียน และการเขียนเป็นขั้นตอนอย่างเป็นระบบและวิธีการที่เหมาะสมให้มีความสอดคล้องกับหลักธรรมพรหมวิหาร 4 คือ วิเคราะห์ มคอ.3 วิชาการจัดการในชั้นเรียน เนื้อหาสาระของกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นต้นแบบแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 เป็นไปตามความต้องการของนิสิตอย่างมีคุณภาพ ดังขั้นตอนต่อไปนี้

บทสรุป

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ในชั้นเรียนตามหลักธรรมพรหมวิหาร 4 ให้มีประสิทธิภาพจะต้องเริ่มต้นด้วยการเขียนลำดับขั้นตอนและกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนและผู้สอน ที่ครูผู้สอนเป็นผู้กำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาครูในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สู่จุดประสงค์การเรียนรู้ รวมถึงการวางแผนกระบวนการวัดผลประเมินผลที่สอดคล้องสัมพันธ์กัน ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้หลักธรรมทางพระพุทธศาสนา คือหลักพรหมวิหาร 4 เข้ามาช่วยเติมเต็มกระบวนการเรียนรู้ที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น เช่น ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะมนุษยสัมพันธ์ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1. ควรจัดทำสื่อที่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีความน่าสนใจ

1.2. การนำเอารูปแบบกระบวนการศึกษาในครั้งนี้ ไปทำการศึกษากับเนื้อหาวิชาอื่นๆ และเป็นการสร้างแนวทางการเรียนรู้ให้กับนิสิตได้นำไปประยุกต์ในการจัดการเรียนการสอนต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการต่อยอดในการทำวิจัยเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ตามหลักพรหมวิหาร 4 โดยใช้วิธีการสอนแบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนิสิตให้สูงขึ้นไป และเป็นแนวทางในการให้นิสิตได้นำเอาความรู้ไปสร้างเป็นแผนการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง

กมล โพธิเย็น. (2564). Active Learning: การเรียนรู้ตอบสนองการศึกษาในศตวรรษที่ 21. *วารสารศึกษาศาสตร์*. มหาวิทยาลัยศิลปากร: 37.

ชญญาดา โพนสิงห์. (2561). ศึกษาการประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ตามจรรยาบรรณวิชาชีพครู โรงเรียนเทศบาล 4 (ฉลองรัตน์) อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

ณปภา บุญศักดิ์. (2552). *การจัดการเรียนรู้และการสอน*. [เอกสารอัดสำเนา]. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.

บัวพิศ ภัคทีวุฒิ. (2558). การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวังหลวงพิทยาสรรพ์จังหวัดหนองคาย โดยใช้ชุดฝึกทักษะพื้นฐานและชุดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามวงจรการปฏิบัติการคิด สร้างสรรค์ของ Plsek. *วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.

- พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2543). *พระในบ้าน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เลี้ยงช้าง.
- พระเทพวิสุทธิกวี (พิจิตร จูตวณโณ). (2547). *การพัฒนาจิต*. พิมพ์ครั้งที่ 6. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาเมฆ
กุฎราชวิทยาลัย.
- เกรียงไกร จันทะแจ่ม. (2559). “การจัดการเรียนรู้ตามหลักไตรสิกขา ในโรงเรียนสัตยาไส จังหวัด
ลพบุรี”. *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตร์มหาบัณฑิต*. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย.
- ราชกิจจานุเบกษา. *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545*. [อินเทอร์เน็ต]. 2545 [เข้าถึงเมื่อ 5
เมษายน 2565]. เข้าถึงได้จาก : [https://www.moe.go.th/backend/wp-
content/uploads/2020/](https://www.moe.go.th/backend/wp-content/uploads/2020/)
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). *การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาที่ท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร: เลิฟแอนด์
ลิฟเพรส.
- ลลิตา ธงภักดี. (2561). “การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษาชั้น
พื้นฐาน จังหวัดนครราชสีมาเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้ของผู้เรียนแห่งศตวรรษที่ 21 โดยใช้การ
จัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ”. *วารสารชุมชนวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ปีที่ 12
ฉบับที่ 1 (2018)*: มกราคม-เมษายน.
- Huang-Yao Hong, Yu-Hui Chang and Chin SingChai. (2014, May). Fostering a
Collaborative and Creative Climate in a College Class through Idea-Centered
Knowledge-Building. *An International Journal of the Learning Sciences*. 42(3).
- Ronald A. Beghetto and James C. Kaufman. (2014). *Nurturing Creativity in the
Classroom*. Cambridge University Press.

